

مروری بر نوآوری اجتماعی در راستای حل مشکلات مدیریت شهری (مورد مطالعه: مدیریت شهری شهرداری دزفول)

^۱ پویا قمشی

^۱ کارشناسی ارشد، مدیریت تکنولوژی، گروه مدیریت، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران، ایران

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۶/۲۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۶/۲۰

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۶/۱۰

An overview of social innovation in order to solve urban management problems (Study case: Dezful Municipality)

^۱ Poya Qomshi

^۱ Master's degree, Technology Management, Department of Management, Iran University of Science and Technology, Tehran, Iran

Abstract

A The current research was conducted with the aim of reviewing social innovation in order to solve the problems of urban management. This research has reviewed the literature and the influential components of social innovation on solving urban management problems. In the first step, the models presented by researchers in this field have been analyzed. Also, related domestic and foreign researches and the research gap have been discussed. According to the research literature and conducted research, cities need a strong management structure to facilitate cooperation between society and the government to create better policy and decision making for integrated management. This requires the integration of internal governance structures and establishing partnerships with foreign organizations. Social, cultural and economic tools are involved in urban management as innovative tools.

Keywords: social innovation, urban management, urban development

چکیده

پژوهش حاضر با هدف مروری بر نوآوری اجتماعی در راستای حل مشکلات مدیریت شهری انجام شده است. این پژوهش به مرور ادبیات و مولفه های تاثیر گذار نوآوری اجتماعی بر حل مشکلات مدیریت شهری به بررسی پرداخته است. در گام اول، مدل های ارائه شده توسط محققین در این حوزه مورد واکاوی قرار داده شده است. همچنین به پژوهش های داخلی و خارجی مرتبط و به شکاف تحقیقاتی پرداخته شده است. با توجه به ادبیات پژوهش و تحقیقات انجام شده شهرها به یک ساختار مدیریتی قوی نیاز دارند تا همکاری بین جامعه و دولت را برای ایجاد سیاست بهتر و تصمیم گیری برای مدیریت یکپارچه تسهیل کند. این امر مستلزم یکپارچه سازی ساختارهای حاکمیت داخلی و ایجاد مشارکت با سازمان های خارجی است. ابزارهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی به عنوان ابزارهای نوآور در مدیریت شهری دخیل می باشند.

کلمات کلیدی: نوآوری اجتماعی، مدیریت شهری، توسعه شهری

۱. مقدمه

موفقیت اداره شهرها را باید در تمرکز بر «مدیریت یکپارچه شهری» جست و جو کرد. که امروزه شهرداری جوابگوی مسایل شهری نمی باشد. مسایلی اعم از عدم استقلال مدیریت کلان و وابستگی به حکومت مرکزی، نامشخص بودن مرجع هماهنگی در حوزه سیاست گذاری و اجرا قانونی در سطوح منطقه ای و محلی به ویژه در شهرها و شهرداری (تقوایی و همکاران، ۱۳۸۹). بنابراین مدیریت شهری را می توان تحت نوآوری اجتماعی پیاده سازی کرد تا منجر به توسعه شهری شود. در این مطالعه به جنبه ی نوآوری اجتماعی و تاثیرات آن در مدیریت شهری بر اساس ادبیات پژوهش می پردازیم. بنابراین سوال ذیل مطرح می شود:

➤ معیار های نوآوری اجتماعی در راستای حل مشکلات مدیریت شهری بر اساس ادبیات پژوهش چیست؟

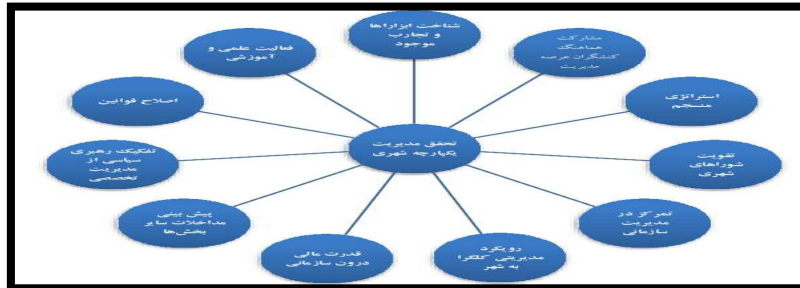
هدف مدیریت شهری اطمینان از این امر است که اجزای سیستم به گونه ای مدیریت شوند که امکان کارکردهای روزانه یک شهر را فراهم آورند و این امر موجب تسهیل و تشویق همه انواع فعالیت های اقتصادی شده و ساکنان را به برآورده کردن نیازهای اولیه خود در مسکن، دسترسی به تسهیلات و خدمات، و فرصت های تولید درآمد قادر می سازد. در مورد این عبارت، چرچیل (۱۹۹۸) با ایده یک پیچیدگی رو به افزایش موافق است: "واژه مدیریت شهر به سوی یک معنی غنی تر و جدیدتر پیش رفته است. این واژه دیگر تنها به معنای سیستم هایی برای کنترل نیست، بلکه مجموعه ای از ارتباطات رفتاری است، فرایندی که از طریق آن فعالیت های بی شمار ساکنان با یکدیگر و با حکومت شهر تعامل دارند." واضح است مداخله تک بعدی با یک الگوی تفکر پیچیده تر و دقیق تر در مواجهه با توسعه شهری جایگزین شده است که مدیریت شهری کجا شروع می شود و کجا خاتمه می یابد (ستین و همکاران، ۲۰۱۷). مدیریت شهری یکپارچه و هماهنگ با مرکزیت، شهرداری و نهادهای ذیربط (اعم از دولتی و عمومی) تحت نظارت و سیاستگذاری محلی شورای شهر، الگوی عمومی موردنظر در تدوین وظایف شهرداری ها است. بدون این وحدت و

تغییرات در محیط زندگی شهری چنان شتابی یافته است که متخصصان و صاحب نظران در حوزه های مختلف را به بررسی و مطالعه مستمر، برای غلبه بر مسائل و مشکلات رویاروی شهرها به ویژه کلان شهرها وادار نموده است (مشکینی، ۱۳۹۹). مطالعات انجام شده حکایت از دغدغه جدی مدیران و مسئولین شهری برای برنامه ریزی پیشنگرانه به منظور مقابله خردمندانه با مسائل آتی شهرها و توسعه پایدار و توأم بارفاه عمومی- دارد (فرخند و همکاران، ۱۳۹۳). اما در ایران، سیستم مدیریت شهری و شهرداری، دیگر جوابگوی مسائل شهری نمی باشد، زیرا امروزه شهرداری ها دیگر به عنوان یک نهاد خدماتی به شمار نیامده، بلکه همواره از آن به عنوان یک نهاد اجتماعی یاد می کنند، به نظر می رسد دلیل این امر را باید در این عوامل جستجو کرد؛ عدم استقلال مدیریت کلان، وابستگی به حکومت مرکزی چنانکه شهر به مثابه یک سازمان قلمداد گردد. لازم است که در راس آن و به منظور اداره امور شهر از فنی استفاده گردد که همان مدیریت شهری است. مدیریت شهری گروه ها را در شبکه های مختلفی که منافع آن ها حکم می کند، قرار می دهد و توجه به منافع آن ها در جهت دهی ساختار شهری مؤثر است. بنابراین، مدیریت شهری به بررسی مسائلی می پردازد که شهروندان با آن درگیر هستند (تقوایی و همکاران، ۱۳۸۹). مشارکت شهروندان در تصمیم گیری ها، برنامه ریزی ها و کلیه فعالیت ها و امور شهری، مورد توجه مدیران، برنامه ریزان و صاحب نظران توسعه اجتماعی است. رابطه شهر و شهروندی دو سویه است، انسان ها شهر را می سازند و شرایط شهرها در زندگی آن ها تاثیر قاطع و انکار ناپذیر دارد (ابراهیم زاده و همکاران، ۱۳۹۳). با توجه به تعریف پوت^۱ (۲۰۱۱) نوآوری اجتماعی، پیاده سازی نوآوری های جدید و ترکیبی در حوزه های فعالیت سازمان، مدیریت منابع انسانی و فناوری های پشتیبان است. به عنوان مکمل نوآوری فناورانه، نوآوری غیرفناورانه شامل مدیریت پویا، شیوه های بازاریابی جدید و همکاری خارجی است. بنابراین اهرم اصلی در

^۱ Pot

جامعیت و عملکرد شهرداری و مدیریت شهری در هدایت و کنترل تمام فضای شهر و همه ابعاد حیاتی و ضروری است (ابراهیمزاده، ۱۳۹۳).

هماهنگی بین سازمانی، کارآیی و اثربخشی مجموعه اقدامات و منابع صرف شده برای اداره امور شهر و توسعه آن به شدت مورد سوال است. در همین چارچوب،

شکل ۱: تحقق مدیریت شهری (رمضانی و همکاران، ۱۳۹۳)

۲.

مدیریت شهری در ایران

نمی شد. قانون احداث و توسعه معابر و خیابان ها نیز اولین ابزار قانونی در زمینه فعالیت شهرداریها محسوب می شد. از سال ۱۳۲۳ تا ۱۳۵۷ علاوه بر اصلاح تدریجی قوانین مربوط به شهرداری ها و انجمن های شهر، عناصر و نهادهای رسمی جدیدی بر اساس تصمیمات دولت های وقت به چرخه مدیریت شهری ایران وارد شدند که در رأس آن ها باید از سازمان برنامه و بودجه، وزارت مسکن و شهرسازی، اتحادیه شهرداری ها و دفاتر فنی استانداری ها نام برد. در دوران بعد از انقلاب اسلامی نیز در زمینه کار و مدیریت شهرداری ها، قوانین و مقرراتی به تصویب رسید. اگرچه انجمن های شهری نیز در دوران قبل از انقلاب اسلامی به صورتی متناوب در کنار شهرداری ها بوند، ولی عملاً فعالیت این انجمن ها براساس ضوابط قانونی و با نام شوراهای اسلامی شهر و روستا از دهه سوم بعد از انقلاب اسلامی آغاز گردید (شیعه، ۱۳۸۲).

۳. مولفه های تاثیر گذار در مدیریت شهری

نگاهی به برنامه شهرهای پایدار سازمان ملل متحد گویای این مطلب است که احیا و استفاده مناسب از منابع و زیر ساخت های طبیعی در شهر لازمه مدیریت شهری پایدار است، به عبارتی شهرها برای رسیدن به توسعه پایدار باید بدون صدمه زدن به محیط زیست طبیعی خود ساختارهای اجتماعی و اقتصادی خود را توسعه

قوانین مدیریت شهری در ایران، به مفهوم امروزی خود، تقریباً راهی صد ساله را طی کرده است. در سال ۱۲۸۶ خورشیدی و یک سال پس از گشایش اولین مجلس شورای وقت، سه قانون بلدیه، انجمن های ایالتی و تشکیل ایالات و ولایات به تصویب مجلس وقت رسید. انجمن های بلدی نیز قبل از آنکه بتوانند کاری را از پیش ببرند، بعد از چهارسال به پیشنهاد دولت وقت منحل گردیدند. در سال ۱۳۰۹ خورشیدی نیز قانون بلدیه و تغییر نام آن به شهرداری به تصویب رسید. در سال ۱۳۱۱ تعریض معابر و تخریب دیوارهای کهن، در سال ۱۳۱۶ نقشه جدید تهران و دگرگونی شکلی در شهر، در سال ۱۳۱۸ تصویب آیین نامه پیشآمدگی ساختمان ها در گذرگاه ها، در سال ۱۳۲۸ تصویب لایحه قانونی تشکیل شهرداری و انجمن شهر، در سال ۱۳۳۱ لایحه قانونی ثبت اراضی موات تهران، در سال ۱۳۳۹ قانون تملک اراضی برای اجرای برنامه های شهرسازی و خانه سازی، در سال ۱۳۴۲ اصلاح قانون توسعه و تعریض معابر و زمین، در سال ۱۳۴۳ قانون تملک آپارتمان ها، در سال ۱۳۴۵ طرح جامع تهران، در سال ۱۳۵۲ قانون نظارت بر گسترش شهر تهران به تصویب رسیدند. در سال ۱۳۱۶ نظام اداری و تقسیمات کشوری، مبتنی بر قانون تشکیل ایالات و ولایات تغییر یافت. تا سال ۱۳۱۲ نیز به علت ضعف در توان مالی شهرداری ها و عدم آشنایی مسوولان شهرداری و عمران شهری، توجه کافی به کیفیت کالبدی شهرها معطوف

دهند. بنابراین مدیریت پایدار تا حد زیادی وابسته به تجدید و احیای زیرساخت های طبیعی می باشد و می توان گفت این امر باعث ارتقاء کیفیت محیط زیست شهری شده و به عنوان یک کاتالیزور اساسی برای خلق تغییرات اساسی در شهرها به کار می رود. مدیریت شهری پایدار برای ایجاد تعادل بین اهداف اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی لازم است و هر سه باید به یک نسبت در تمام محله های شهر تقویت شوند. توسعه شهری آینده نگر به ابعاد اقتصادیا اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی پایدار توجه دارد. برنامه ریزی استراتژیک یکپارچه توسعه شهری به دنبال جستجوی گروهی برای رسیدن پایدار به این اهداف و تعادل بین این ابعاد است. افزایش عوامل عدم قطعیت در پیش بینی تغییرات و نیازها، برنامه ریزی با استراتژی های سازگار، و در کنار این عوامل مشارکت مدنی نیز نیاز است، لذا وسیله و انگیزه مشارکت مردمی باید ایجاد شود. برنامه ریزی توسعه شهری استراتژیک و یکپارچه پیش شرط ضروری برای رسیدن به توسعه شهری پایدار است (شرما، ۲۰۱۳).
مولفه های تاثیر گذار در مدیریت شهری در جدول ۱ آورده شده اند.

۵. نوآوری اجتماعی

ابتکارات متعددی در سرتاسر جهان آرزوی کمک به تغییرات اجتماعی به سوی جوامع پایدارتر، انعطاف‌پذیرتر و فراگیر را دارند، که اغلب در پاسخ به چالش‌های اجتماعی اقتصادی معاصر است. در انتشارات قبلی، اولینو و همکاران^۴ (۲۰۲۱) استدلال کرده‌اند که نوآوری اجتماعی تا حدی دگرگون‌کننده است که نهادهای مسلط را در بافت اجتماعی به چالش می‌کشد، تغییر می‌دهد و/یا جایگزین می‌کند. توانمندسازی افراد هم شرط و هم نتیجه مورد نظر چنین تغییری در روابط اجتماعی و نهادهای مسلط است (هاکسمتین و همکاران^۵، ۲۰۱۷). گفتمان‌های سیاستی در مورد نوآوری اجتماعی، انتظارات بالایی را در مورد پتانسیل‌های توانمندسازی نوآوری اجتماعی نشان می‌دهند، همانطور که به عنوان مثال نشان داده شده است ادعای دفتر مشاوران سیاست اروپا (BEPA) مبنی بر اینکه «نوآوری اجتماعی می‌تواند شهروندان را توانمند کند و بافت اقتصادی و اجتماعی را برای مقابله با چالش‌های اروپایی و جهانی که در پیش است تقویت کند (کلیگ و همکاران^۶، ۲۰۱۶). این تأکید بر توانمندسازی به‌عنوان وسیله و هدف تغییر اجتماعی را می‌توان در تحقیقات آکادمیک، نه تنها در مورد نوآوری اجتماعی، یافت اما همچنین در مورد نوآوری اجتماعی-فنی و مردمی در آن زمینه، موضوع توانمندسازی اغلب به طور ضمنی یا صریح به میزانی که نوآوری‌ها می‌توانند زنده بمانند، رشد کنند و احتمالاً حتی جایگزین نهادها یا «رژیم‌های» موجود شوند، مرتبط است. توانمندسازی به طور جدایی‌ناپذیری با فرآیندهای انتشار، جریان اصلی و ارتقای نوآوری در هم تنیده می‌شود (هولشر و همکاران^۷، ۲۰۱۷). در تحقیق اولینو و همکاران (۲۰۲۱) نوآوری اجتماعی را در فرایند روانشناختی و پیوندهای فرامحلی در توانمندسازی تعریف کرده‌اند. بر اساس ترکیبی از نظریه سیاسی و روانشناسی اجتماعی، توانمندسازی را به عنوان فرآیندی تعریف می‌کنند که از

طریق آن بازیگران ظرفیت بسیج منابع برای دستیابی به یک هدف را به دست می‌آورند. این فرآیند شامل دستیابی بازیگران به (۱) دسترسی به منابع و (۲) ظرفیت و تمایل به بسیج منابع برای دستیابی به هدف است. ناتوانی به عکس آن اشاره دارد: فرآیندی که در آن بازیگران چنین دسترسی، ظرفیت و تمایل خود را از دست می‌دهند. منابع به طور گسترده به عنوان افراد، دارایی‌ها، مواد یا سرمایه، از جمله منابع انسانی، ذهنی، پولی، مصنوعی و طبیعی تعریف می‌شوند (جونگمان و همکاران^۸، ۲۰۱۵). اهمیت ابعاد روانشناختی (عدم توانمندسازی در مطالعات توسعه بین‌المللی که با مسئله توانمندسازی برای گروه‌های فقیر دست و پنجه نرم می‌کنند، تصدیق شده است. اخیراً، اهمیت نیازهای اساسی روانشناختی مانند خودمختاری در مفهوم سازی‌های توانمندسازی برای مطالعه نوآوری‌های اجتماعی شناخته مطرح شده است (مولرت و همکاران^۹، ۲۰۱۷).

۶. نوآوری اجتماعی و مدیریت نیروی کار

نوآوری اجتماعی می‌تواند چندین مشکل اجتماعی و نیازهای گروه‌های آسیب‌پذیر، گروه‌های اقلیت‌ها و سالمندان و افراد دارای معلولیت را برطرف کند. یکی از بسیاری از روش‌های نوآوری اجتماعی که سازمان‌ها اجرا می‌کنند شامل ایجاد اتحاد، اجرای تکنیک‌های مدیریت سبز ترویج کار داوطلبانه برای ایجاد ارتباط عمیق‌تر با جامعه، مردم و محیط‌زیست است. به عنوان مثال، شرکت‌های انتفاعی نوآوری اجتماعی را از طریق (۱) کارآفرینی داخلی اجتماعی، (۲) مشارکت با کارآفرینان اجتماعی، (۳) حل مشکلات حرفه‌ای از طریق ایجاد راه‌حل‌های نوآورانه مشترک با سازمان‌های غیردولتی اجرا می‌کنند. پذیرش روش‌های نوآوری اجتماعی در سطح شرکت استدلال می‌کنند که نوآوری اجتماعی «تولید و اجرای ایده‌های جدیدی است که پتانسیل بهبود کیفیت و کمیت کار-زندگی را دارد. در این زمینه، نوآوری اجتماعی می‌تواند روشی جدید برای

برای ارزیابی نوآوری شهروندمحور قابل انتقال است، مانند بافت شهرهای هوشمند

• بعد اخلاقی نوآوری اجتماعی: فراخوان مقالات امکان ارائه دیدگاه های متضاد در مورد این سوال را فراهم می کند: آیا ما به شهروندان بهتر نیاز داریم یا نهادهای بهتر؟ تحقیقات نشان می دهد محدودیت اخلاقی زیادی وجود دارد به عنوان مثال افرادی که در استخدام، شرکت می کنند و به اندازه کافی توانا نیستند ، یا گروه های آسیب پذیر . تان و همکاران^{۱۶} (۲۰۲۱) بیان می کند که حکمرانی نوآورانه گذار اجتماعی فنی، که بر کارآفرینی متکی است، باید با یک بعد (طرفدار) اجتماعی نیز تکمیل شود.

• نقش طراحی در نوآوری اجتماعی و مدیریت شهری: این موضوع به این دلیل گنجانده شد که معماری و برنامه ریزی نیز انگیزه هایی را برای بحث در مورد نوآوری های اجتماعی فراهم می کند. متاسفانه هیچ مشارکتی در این زمینه تا به حال مورد بررسی قرار نگرفته است(مانزینی^{۱۷}، ۲۰۱۴).

قدیمی و همکاران(۱۳۹۹) در حوزه ی مدیریت شهری، مدل پیشنهادی دو وجهی رهبری مدیریت بر اساس نوآوری اقتصادی را در شکل ۳ را پیشنهاد داده است.

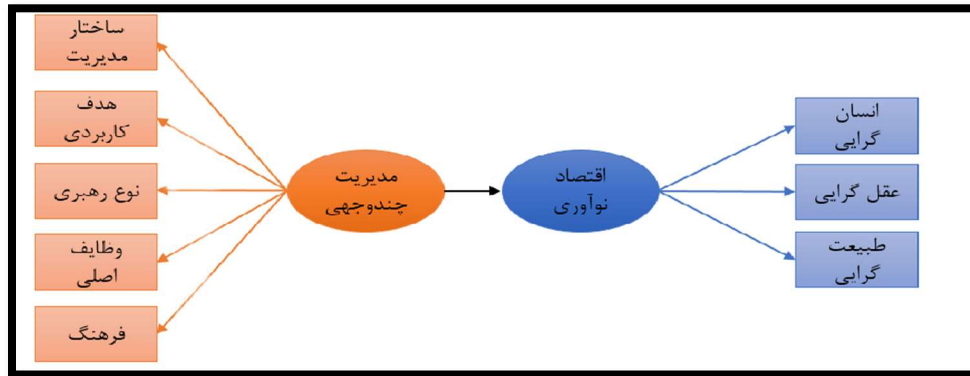
مدیریت تنوع نیروی کار در سازمان ها باشد(کوشو و همکاران^{۱۰}، ۲۰۲۱)

۷. مدل های نوآوری مدیریت شهری

• مدل های جدید و موفق حکمرانی شهری برای مدیریت شهری و توسعه پایدار شهری :در واقع، چنین نمونه هایی از مدل های جدید حکمرانی برای توسعه شهر ها را می توان یافت، اما معمولاً برای مدیریت فاضلاب در نظر گرفته می شوند(الترمان و همکاران^{۱۱}، ۲۰۲۲).

• اشکال و گفتمان های نوآوری در مورد نوآوری اجتماعی در مقابل نوآوری فناوری در توسعه شهری بحث در مورد اشکال نوآوری در زمینه رویکردهای شهر هوشمند مردم محور: کالزادا^{۱۲} (۲۰۲۱) نوآوری اجتماعی و فناوری را ابزاری برای آزمایش سیاست برای اجرای حقوق دیجیتال برای شهروندان (به معنای نوآوری نهادی) می داند. در زمینه برنامه ریزی شهری، گراف و میگ (۲۰۲۲) استدلال می کنند که نوآوری مالی به عنوان وسیله ای برای دور زدن و دستیابی به توسعه شهر استفاده می شود. هوانگ و همکاران^{۱۳} (۲۰۲۱) نوآوری نهادی را در زمینه شیوه های غیررسمی استفاده از زمین در چین ارائه می دهد.

• انتشار نوآوری اجتماعی برای مدیریت شهری: اردوغان و همکاران^{۱۴} (۲۰۲۱) در مورد انتشار نوآوری اجتماعی از بافت شهری به روستا برای کمک به جوانان محروم بحث می کنند. الترمان و همکاران^{۱۵} (۲۰۲۲) یک نمای کلی از گزینه های قانونی برای اطمینان از دسترسی به آب ارائه می دهند و شواهد قابل توجهی از نحوه انتقال نوآوری های رسمی نشان می دهند. به همین ترتیب، توسعه شاخص هایی

شکل ۳: رهبری مدیریت (قدمی و همکاران، ۱۳۹۹)

۸. پیشینه پژوهش

در این راستا محققین داخلی و خارجی در زمینه نوآوری اجتماعی در حل مشکلات مدیریت شهری پژوهش‌هایی انجام داده‌اند که نتایج آن در جدول ۲ آورده شده است.

جدول ۲: تحقیقات داخلی و خارجی مرتبط

ردیف	نام محقق	سال	عنوان	نتیجه
۱	صابری و همکاران	۱۴۰۱	مدیریت رواناب شهری توسط مردم با تسهیلگری شهرداری در قالب نظریه های کنش ذهنی و پذیرش نوآوری (نمونه موردی، محله آبکوه مشهد)	بررسی پیامدهای واقعی پروژه مشخص ساخت که با این روش، مدیریت و دفع رواناب محدوده با کمترین هزینه و با بالاترین کیفیت ممکن بوده و این امر رضایتمندی ساکنین را به شکل معناداری افزایش می‌دهد.
۲	رشتیر و همکاران	۱۴۰۰	ارزیابی و سنجش شاخص‌های اجتماعی و فرهنگی شهر نوآور (مطالعه موردی: کلان شهر تبریز)	یافته های پژوهش بیانگر عدم انطباق توزیع شاخص های اجتماعی و فرهنگی با توزیع جمعیت در شهر است. با توجه به این موضوع که نوآوری کلید پیشرفت و توسعه شهرها و توزیع عادلانه و منطقی خدمات و امکانات لازمه توسعه و پیشرفت است، لذا توزیع عادلانه شاخص‌های اجتماعی و فرهنگی جهت تحقق شهر نوآوری ضروری است.
۳	سعدآبادی	۱۴۰۰	جاری سازی نوآوری اجتماعی در اسناد کلان سیاستی جهت ارتقای مشارکت اجتماعی در علم و فناوری (مطالعه موردی سند تحول راهبردی علم و فناوری)	یکی از اولویت های اصلی سند تحول راهبردی، باید ارتقای آگاهی افراد و در نتیجه مشارکت اجتماعی در علم و فناوری باشد که پژوهش های متعدد به نوآوری اجتماعی به عنوان یکی از راه های دستیابی این مهم اشاره می کنند. نقش نوآوری اجتماعی در این پژوهش این بود که از طریق ایجاد و تقویت راه های جدید فکر کردن در خصوص روابط و مشارکت، مشارکت اجتماعی در علم و فناوری را بهبود بخشد.
۴	نیک اختر و همکاران	۱۳۹۹	اهمیت توسعه مدیریت منابع انسانی در مدیریت شهری	از آن جایی که بهره وری گوهر سازمانی است که میتواند پایداری و بقای سازمانها را تضمین و مکانیزمی برای کسب مزیت رقابتی باشد، لذا آنچه در سازمان منجر به بهره وری نیروی انسانی میشود این

ردیف	نام محقق	سال	عنوان	نتیجه
				است که کارکنان سازمانها از نظر شخصیت، علایق و عواطف با فعالیتها و مشاغل سازمانی منطبق و سازگار شوند.
۱	کرتوما	۲۰۲۲	سناریوهای آتی نوآوری اجتماعی دیجیتال در حکمرانی شهری. یک بحث جمعی در مورد پیامدهای اجتماعی سیاسی در گنت	بحث جمعی نشان می‌دهد که در حالی که این فرآیندها می‌توانند تأثیرات قدرت‌بخش افراد را تعیین کنند، این امر اساسی است که در چه شرایطی و به چه قیمتی این اتفاقات رخ می‌دهد و اینکه آیا پیامدهای کمتر مشهود آنها همیشه برای جامعه مطلوب است یا خیر.
۲	کیم و همکاران	۲۰۲۱	شهرهای هوشمند به عنوان بستری برای نوآوری های تکنولوژیکی و اجتماعی در بهره وری، پایداری و زیست پذیری: یک چارچوب مفهومی	نوآوری فن‌آوری یا نوآوری اجتماعی وجود دارد که می‌تواند به رفع چالش‌های شهری کمک کند.
۳	وان و همکاران	۲۰۲۲	ایجاد تعادل بین اکتشاف و بهره برداری در نوآوری شهری پایدار: دیدگاهی دوسویه نسبت به شهرهای هوشمند	ادبیات شهرهای هوشمند که مفهوم دو سویه دارد، همانطور که در ادبیات تجاری و مدیریتی توضیح داده شده و توسط شرکت‌ها اعمال می‌شود، می‌تواند به حوزه سیاست شهری ترجمه شود، مشروط بر اینکه ارتقاء یا بهره‌برداری در بافت شهر هوشمند شامل ترجمه بینش از تجربیات شهری نیز است. موفق یا نه، به روال‌ها، مقررات، پروتکل‌ها و روش‌های تعامل با ذینفعان/شهروندان جدید نیز مربوط است.
۴	کیم و همکاران	۲۰۲۱	شهرهای هوشمند به عنوان بستری برای نوآوری های تکنولوژیکی و اجتماعی در بهره وری، پایداری و زیست پذیری: یک چارچوب مفهومی	نوآوری می‌تواند محیط‌های ساخته شده هوشمند را ایجاد کند و به نوبه خود، شهرهای هوشمند نوآوری ایجاد کنند.
۵	براگلیا و همکاران	۲۰۲۱	نوآوری اجتماعی به عنوان یک "مفهوم جادویی" برای سیاستگذاران و پیامدهای آن برای حاکمیت شهری	مفهوم نوآوری اجتماعی به ویژگی‌هایی تجزیه می‌شود که آن را بسیار اغوا کننده می‌کند: تعدد معانی که می‌تواند به خود بگیرد، بار هنجاری مثبت آن، توانایی آن برای ایجاد اجماع و بازارپذیری جهانی آن است.
۶	اردوغان و همکاران	۲۰۲۱	اکوسیستم‌های روستایی شهری NEET: نقش انتشار نوآوری اجتماعی شهری در حمایت از مسیرهای روستایی پایدار برای آموزش، اشتغال و آموزش	این مقاله بررسی پتانسیل اکوسیستم‌های پایدار روستایی شهری را ارائه می‌کند که بر حمایت از روش‌های انتشار نوآوری اجتماعی همزیستی متمرکز است که می‌تواند به ایجاد و حفظ مسیرهای روستایی شهری برای بهبود آموزش، اشتغال و آموزش کمک کند.
۷	اردیل	۲۰۲۱	مکان های نوظهور نوآوری اجتماعی (POSI): چارچوبی مفهومی برای نوآوری اجتماعی در شهرها	نوآوری اجتماعی در تولید مشترک فضا را می‌توان در چهار فرآیند عمده دسته‌بندی کرد: (۱) شناسایی نیازهای انسانی یا چالش‌های اجتماعی برای توسعه پایدار. (۲) توسعه روابط اجتماعی در سیستم‌ها یا ساختارها. (۳) ایجاد فرصت برای توانمندسازی اجتماعی. (۴) بازتاب عملکرد توسعه اجتماعی فضایی. با استفاده از این چارچوب، این مقاله به بررسی چگونگی ظهور زیرساخت سبز مولد در منظر شهری به عنوان یک مکان نوآوری اجتماعی (POSI) می‌پردازد.

بر اساس مبانی نظری و تحقیقات پیشین نوآوری اجتماعی به منظور حل مشکلات مدیریت شهری در جدول ۳ آورده شده است.

جدول ۳: نوآوری اجتماعی به منظور رفع مشکلات مدیریت شهری

منابع	زیر معیار	معیار اصلی
صابری و همکاران (۱۴۰۱)، کرتوما (۲۰۲۲)	مشوق های مالی	ابزار اقتصادی
صابری و همکاران (۱۴۰۱)	معافیت های گمرکی	
صابری و همکاران (۱۴۰۱)	وام	
کیم و همکاران (۲۰۲۱)	بنگاه های نوآور در حوزه علم و فناوری	ابزار فرهنگی
اردوغان و همکاران (۲۰۲۱)	توسعه فرهنگ پژوهش	
ویکسون (۲۰۱۴)	کار آفرینی	
اردیل (۲۰۲۱)	برقراری تعامل فعال با نهادها و بنگاه های اجتماعی	ابزار اجتماعی
وان و همکاران (۲۰۲۱)، نیک اختر و همکاران (۱۳۹۹)	برنامه ریزی های آموزشی	
وان و همکاران (۲۰۲۲)	فرهنگ و گردشگری، اوقات فراغت	
اردیل (۲۰۲۱)	تقویت جامعه از توانایی و قابلیت های صاحبان مهارت	ابزار اجتماعی
رضایی و همکاران (۱۳۹۱)، روح الهی (۱۳۹۸)	بهره گیری خبرگان بدون مدرک	
رضایی و همکاران (۱۳۹۱)، سعد ابادی (۱۴۰۰)	تقویت سازمان های مردم نهاد	
اردیل (۲۰۲۱)، براگلیا و همکاران (۲۰۲۱)	تعامل بخش های تحقیقاتی و صنعتی	
وان و همکاران (۲۰۲۲)، کیم و همکاران (۲۰۲۱)	سامان دهی خدمات حمل و نقل عمومی	
وان و همکاران (۲۰۲۲)	فضای سبز عمومی	

۹. بحث و نتیجه گیری

نوآوری اجتماعی به عنوان یک بعد مهم، بر "همکاری" بین دولت، جامعه و سایر سهامدارانی که به فرآیند تصمیم گیری در شهرها کمک می کنند، تاکید می کند. در این مطالعه حوزه علم و فناوری در حوزه نوآوری اجتماعی جزء مولفه های تاثیر گذار شناسایی شده است. نتیجه ی این پژوهش با مطالعه ی کیم و همکاران (۲۰۲۱) با عنوان شهرهای هوشمند به عنوان بستری برای نوآوری های تکنولوژیکی و اجتماعی در بهره وری، پایداری و زیست پذیری: یک چارچوب مفهومی همسو است. کیم و همکاران در پژوهش خود دریافتند باید بستری برای نوآوری های فناوری و اجتماعی برای تقویت این سه هسته شهری ایجاد شود. ایجاد شهرهای هوشمند از طریق نوآوری یک فرآیند یک طرفه نیست، بلکه متقابل است. نوآوری می تواند محیط

های ساخته شده هوشمند را ایجاد کند و به نوبه خود، شهرهای هوشمند نوآوری ایجاد کنند. شواهد موفق و نمونه های مستند زیادی از ابتکارات فناوری محور و استراتژی های نوآوری اجتماعی در سراسر جهان وجود دارد. با این حال، درک محدودی از دیدگاه ترکیبی در مورد نوآوری فناوری یا نوآوری اجتماعی وجود دارد که می تواند به رفع چالش های شهری کمک کند.

۱۰. پیشنهادات

شهرها به یک ساختار مدیریتی قوی نیاز دارند تا همکاری بین جامعه و دولت را برای ایجاد سیاست بهتر و تصمیم گیری هوشمند برای مدیریت یکپارچه تسهیل کند. این امر مستلزم یکپارچه سازی ساختارهای حاکمیت داخلی و ایجاد مشارکت با سازمان های خارجی است. با توجه به تحقیقات پیشین ابزارهای اجتماعی،

مشارکت مردمی و شهری به عنوان ابزار های نوآور در مدیریت شهری می تواند تاثیر گذار باشد و همچنین مدیریت شهری توسط مدیران را تسهیل بخشد.

فرهنگی و اقتصادی در این امر دخیل می باشد. بنگاه های نوآور در حوزه علم و فناوری در بعد اقتصادی، برنامه ریزی های آموزشی در حوزه فرهنگی و تقویت سازمان های مردم نهاد در حوزه اجتماعی به منظور

۱۱. منابع و مواخذ

Cetin M, Sevik H, Zeren I (۲۰۱۷). Chapter ۷ _ coastal biocomfort mapping for Doganyurt. OMICS, e-Books International. In: book title: the effects of environmental policies on sustainability: theory and methods. pp ۵۱-۵۵, USA

Erdogan, E.; Flynn, P.; Nasya, B.; Paabort, H.; (۲۰۲۱). Lendzhova, V. NEET rural-urban ecosystems: The role of urban social innovation diffusion in supporting sustainable rural pathways to education, employment, and training. Sustainability, ۱۳, ۱۲۰۵۳.

Galego, D., Moulart, F., Brans, M. and Santinha, G. (۲۰۲۱), "Social innovation and governance: a scoping review. Innovation", The European Journal of Social Science Research. doi: ۱۰.۱۰۸۰/۱۳۵۱۱۶۱۰.۲۰۲۱.۱۸۷۹۶۳۰.

Haxeltine, A., Pel, B., Wittmayer, J., Dumitru, A., Kemp, R., & Avelino, F. (۲۰۱۷). Building a middle-range theory of transformative social innovation; theoretical pitfalls and methodological responses. European Public & Social Innovation Review, ۲(۱), ۵۹-۷۷.

Huang, Y.; Xue, D.; Huang, G. (۲۰۲۱). Economic development, informal land-use practices and institutional change in Dongguan, China. Sustainability, ۱۳, ۲۲۴۹.

Kim, H. M., Sabri, S., & Kent, A. (۲۰۲۱). Smart cities as a platform for technological and social innovation in productivity, sustainability, and livability: A conceptual framework. In Smart Cities for Technological and Social Innovation (pp. ۹-۲۸). Academic Press.

Kusku, F., Araci, €O. and Ozbilgin, M. (۲۰۲۱), "What happens to diversity at work in the context of a toxic triangle? Accounting for the gap between discourses and practices of diversity management", Human Resource Management Journal, Vol. ۳۱ No. ۲, pp. ۵۵۳-۵۷۴.

Manzini, E. Making Things Happen.(۲۰۱۴). Social Innovation and Design. Des. Issues, ۳۰, ۵۷-۶۶.

Sharma, R. (۲۰۱۳): Deep-Sea Mining: Economic, Technical, Technological, and Environmental Considerations for Sustainable Development, Marine Technology Society Journal, Volume ۴۵, Number ۵, September/October ۲۰۱۱, pp. ۲۸-۴۱(۱۴).

Tan, H.; Du, S.(۲۰۲۱). The governance challenge within socio-technical transition processes: Public

ابراهیم زاده عیسی ، فاطمی نژاد خدیجه.(۱۳۹۳). تحلیلی بر مشارکت شهروندی و مدیریت شهری در شهرهای کوچک مطالعه موردی؛ شهر کوچک یونسی.(۱۶)۵.

تقوایی مسعود، باباناسب رسول ،موسوی چمران.(۱۳۸۹). تحلیلی بر سنجش عوامل موثر بر مشارکت شهروندان در مدیریت شهری مطالعه موردی: منطقه ۴ شهر تبریز.

رشتبر، نظم فر ،صمدزاده.(۱۴۰۰). ارزیابی و سنجش شاخص های اجتماعی و فرهنگی شهر نوآور (مطالعه موردی: کلان شهر تبریز . مطالعات برنامه ریزی سکونتگاه های انسانی.۱۶(۲).

رمضانی، احد.(۱۳۹۳). مطالعه مروری مقالات مدیریت یکپارچه شهری. کنفرانس ملی مدیریت شهری.

روح الهی، طباطباییان، حبیب الله ،منطقی، منوچهر، بامدادصوفی ، جهانیار.(۱۳۹۸). الگوی شکل گیری نوآوری اجتماعی در جهادسازندگی .مدیریت /اسلامی.۱۰۳(۲۶).

سعدآبادی، آرامی پور، ندا، فرتاش ،کیارش.(۱۴۰۰). اقدام پژوهی برای ایجاد نوآوری اجتماعی در اشتغال افراد توانیاب: با استفاده از تفکر سیستمی (مورد مطالعه: مرکز نوآوری اجتماعی سلام .توسعه اجتماعی(۲)۱۵:۳۳-۶۰.

قدمی مینا، رضایی علی اکبر ،قیومی عباسعلی.(۱۳۹۸). مدل بومی شده ی دووجهی رهبری-مدیریتی بر اساس عوامل اصلی اقتصاد نوآوری در جهت توسعه ی زندگی اجتماعی و شهری (مورد پژوهش: موسسه ی مالی بانک ملت).۸(۳۱).

نیک اختر، غلامعلی، امیری، معراج، نسب بندری، محمدی ... ،طیبه.(۱۳۹۹). اهمیت توسعه مدیریت منابع انسانی در مدیریت شهری . رویکردهای پژوهشی نو در علوم مدیریت.۲۲(۳).

Procedia - Social and Behavioral Sciences, Alterman, R.; Pellach, C.(۲۰۲۲). Beach access, property rights, and social-distributive questions: A cross-national legal perspective of fifteen countries. Sustainability, ۱۴, ۴۲۳۷.

Ardill, N. (۲۰۲۱). Emerging Places of Social Innovation (POSI):: A conceptual framework for social innovation in cities. Transactions of the Association of European Schools of Planning, ۵۵-۷۰.

Calzada, I.(۲۰۲۱) The right to have digital rights in smart cities. Sustainability

Certomà, C. (۲۰۲۲). Future scenarios of Digital Social Innovation in urban governance. A collective discussion on the socio-political implications in Ghent. Cities, ۱۲۲, ۱۰۳۵۴۲.

bicycles and smartphone-based bicycles in Guangzhou, China. *Sustainability*, 13, ۹۴۴۷

Van den Buuse, D., van Winden, W., & Schrama, W. (۲۰۲۲). Balancing exploration and exploitation in sustainable urban innovation: an ambidexterity perspective toward smart cities. In *Sustainable Smart City Transitions* (pp. ۱۷۲-۱۹۴). Routledge.

Wilkinson, M.E. Quinn, P.F., Barber & N.J. Jonezyk. J. (۲۰۱۴): A framework for managing runoff and pollution in the rural landscape using a Catchment Systems Engineering